

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

In Feflo Annunciationis Mariæ.

Evangelium Luc, I, v. 26. --- 38.

EXORDIUM.

Cum iufiffimum Numen primum mundum, diluvii pœnâ inundatum efferet, rupti funt omnes fontes abyffi magnæ, & cataraftæ cœli apertæ funt; *Et facta efl pluvia fuper terram, quadraginta diebus & quadraginta noctibus.* Hæc fuit *pluvia iræ*, quâ delevit Deus omnem fubftantiam, quæ erat fuper terram, ab homine, ufque ad pecus, tam reptile, quàm volucres cœli, quæ omnia deleta funt de terrâ, Gen. 7. v. 11. feqq.

Quemadmodum Deus non femper iratus efl, fed & gratiam fuam reducit diligentibus fe, quippe quo fine iridem in nubibus pofuit, tanquam fignum fœderis, quod cum Noah ejuſq; pofteris ftatuit, quod non ultra aquas Diluvii ad delendam univerfam aquam mittere velit, Gen. 9. 8. feqq. Ita *fuaviſſima gratia pluvia* fequuta efl, in falutifera conceptione & incarnatione filii ejuſ, qui in plenitudinæ temporis defcendit, ficut pluvia in vellus: & ficut guttæ irrigant terram, Pfal. 72. v. 6. hoc ipfo peccatum obſignatum, iniquitas expiata, & fempiterna iuſtitia adducta efl, Dan. 9. v. 24.

Ibi *fontes abyffi magnæ* rupti funt. Id hic quoque factum efl. Quod enim Deus filium fuum hominem factum voluit, id tanta *gratia & mifericordia divina abyſſus* efl, in quam & angeli defiderant proſpicere, 1. Petr. 1. v. 22. Unde merito exclamamus: O profunditatem divitiarum! Rom. 11, 33.

Ibi *aperuit Dominus theſaurum fuum*, & protulit vafa iræ fuæ, Jer. 50, 25. Hic *gratia theſaurum* aperit, ut guſtemus bonitatem ejuſ, Pf. 34. v. 9. Commendat enim caritatē fuam Deus erga nos, Rom. 5. v. 8. 9.

Ibi *catarafta cœli* apertæ funt; & facta efl pluvia fuper terram, quadraginta diebus & quadraginta noctibus; Hic *ſimile quid accidit*. Sancti Patriarchæ diu fuſpirarunt: Rorate cœli deſuper, & nubes pluant iuſtitiam, Eſa. 45. v. 8. Et iterum: Utinam cœlum diſrumperet! Eſ. 64, 1. Id hodie impletum efl, ubi æternus Dei filius de cœlo deſcendit, & in caſto ſanctiſſimæ Mariæ Virginis utero, humanam carnem & ſanguinem aſſumſit, hæc *gratia pluvia* efl, & *imber benignus*, quem effudit Deus ſuper hæreditatem fuam, & quod languet, confirmavit, Pfal. 68. v. 10.

Cum Gideon vellus fuum in arcâ poneret, primò roſ in ſolo vellere fuit, & in omni terrâ ſiccitas. Cumq; iterum vellus exponeret, ſiccitas fuit in ſolo vellere, & roſ in omni terrâ, Jud. 6. v. 37.

Ita Deus Pater cœleſtis ſolam Virginem Mariam, præ omnibus aliis mulieribus in id elegit, ut matercula filii fui foret. Tu enim, ait Angelus, benedicta es in mulieribus, Dominus tecum: Ecce, concipies in utero, & paries filium, & vocabis nomen ejuſ Jeſum. Verum beneficia, quæ Chriſtus per conceptionem fuam ſanctiſſimam

simam nobis peperit, universalia sunt, ut omnes homines iis per fidem potiri possint. Est enim Servator omnium hominum, maximè verò fidelium, 1. Tim. 4. 10.

Nos absque longiori præloquio ad ipsum Evangelium nos accingemus, meditaturi ex eodem :

I. Ἀγγελωλογίαν sive notitiam nostri.

II. Χριστολογίαν, sive notitiam Christi.

J. J.

Exegesis.

Quemadmodum malus Angelus ad Evam in paradysum venit, eique attulit *verbum mortis*, quo illa & omnes ejus posteræ, temporali & æternæ morti immerfi sunt, Gen. 3. v. 1. Ita hodie bonum Angelum, sanctam Mariam virginem accessisse, eique *verbum vitæ* attulisse, audimus, quo lapsus genus humanum restitutum, & vita, & incorruptio illuminavit, 2. Tim. 1. 10. In mense enim sexto missus est angelus Gabriel à Deo in civitatem Galileæ, cui nomen Nazareth, &c.

Ἀγγελωλογίαν sive notitiam nostri hinc discere possumus, quando intuemur :

I. *Angelicam salutationem.* Angelus enim ad B. Virginem ingressus, salutavit eam dicens: χαίρε κεχαρισμένη, ave Gratiosa, Dominus tecum. Hoc non active intelligendum est, ut Pontificii exponunt, quasi Maria gratiâ redundaret, ut etiam aliis hinc largiri possit: sed *passivè*, & idem est, ac, *gratiam indepta, gratificata*, sicut ipse angelus deinceps exponit, ajens: Invenisti gratiam apud Deum. Maria enim non expiavit nos apud Deum, nec ejus gratiam peperit: sed hoc solius Christi opus est, qui propterea describitur, quod

sit plenus gratia & veritate, de cujus plenitudine oporteat nos accipere gratiam pro gratiâ, Joh. 1. v. 16. Aliàs naturâ filii iræ sumus, Eph. 2. v. 3. nec regnum Dei hæreditare possumus, Joh. 3. v. 5.

Hic probes velim te, utrum *Angelicam salutationem rectè observaveris, aut cum Pontificiis eadem abusus, aut absum Pontificium, pro tanto peccato reputaveris, quantum revera est?*

Inter nos Lutheranos, non facilè occurrent, qui *Angelicam salutationem* precatationem esse censeant; sed non dubito, quin sint, qui parum referre putant, si juxta *Orationem Dominicam & AVE MARIA* precentur. Verùm hoc ipso homines à Christo ad B. Mariam ablegantur, quasi nos redemerit, & gratiam Dei restituerit, sicuti Monachi, quò simplicioribus eò facilius imponerent, Apostolos ipsos ita orasse, confinxerunt.

Pontifex Johannes XXII. hujus nominis, circa A. C. 1325. ordinavit ut manè & vesperè ter campana pulsarentur, & ad unumquemque pulsus tria Ave Maria dicerentur, iisque, qui id studiosè observarent, pro quolibet die viginti dierum indulgentias promisit. Pertinent huc *Marialia, Rosaria, Psalterium Mariæ, & alia plura superstitiosa*, quibus Mariam cultu planè idololatriæ venerantur.

Verùm, ut verbo quod res est, dicamus: *Fœdus abusus est.* E salutatione namque precatationem conficere satagunt, idque nimis absurdè. *Oratio locutio est ad Deum*, ait Augustinus, quâ nimirum aliquid à Deo petimus, vel ei gratias agimus. Neutrū *Angelicæ huic salutationi applicari potest, aliàs sequeretur, quod Angelus ipse Mariam adorasset, quod absonum est.*

Præ-